Täysistunto

Keskiviikko 22.4.2026 klo 14.00—22.01

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Luonnonvarakeskuksesta annetun lain ja ruoka- ja luonnonvaratilastoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 203/2025 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 4/2026 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu alkaa. Edustaja Strandman.

Keskustelu

19.39 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Luonnonvarakeskuksesta annettua lakia sekä ruoka- ja luonnonvaratilastoista annettua lakia. Lakia päivitettäisiin vastaamaan paremmin nykyistä toimintaa muuttamalla tehtäviä, organisaatiota ja johtamista sekä ratkaisuvallan käyttöä koskevaa sääntelyä. Ruoka- ja luonnonvaratilastoista annettua lakia täsmennettäisiin riistatalouden ja metsästyksen tilastoinnin osalta. Kyse on pitkälti nykytilan kirjaamisesta lainsäädäntöön, sillä Luonnonvarakeskus tuottaa näitä tilastoja jo nyt. Esityksen tavoitteena on selkeyttää sääntelyä ja varmistaa, että se vastaa käytännön toimintaa.

Esityksessä on myös huomioitu tietosuojaan liittyvät kysymykset. Tietosuojavaltuutetun toimisto on lausunnossaan korostanut henkilötietojen käsittelyn riskejä ja perusoikeuksien turvaamista. Näitä arvioita on täsmennetty jatkovalmistelussa, ja Luonnonvarakeskus on määritelty aineiston rekisterinpitäjäksi. Lisäksi on painotettu, että aineiston keräämiseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Arvoisa rouva puhemies! Luonnonvarakeskus on valtion tutkimuslaitos, joka tuottaa tietoa maa- ja metsätaloudesta, kalataloudesta, riistasta sekä luonnonvarojen kestävästä käytöstä. Sen tehtävä on tuottaa tutkimustietoa ja tilastoja poliittisen päätöksenteon tueksi sekä yhteiskunnan eri toimijoiden käyttöön. Käytännössä sen tuottama tieto vaikuttaa suoraan siihen, millaisia ratkaisuja tehdään esimerkiksi metsien käytöstä, maataloudesta ja riistapolitiikasta.

Kun Luonnonvarakeskuksen roolia vahvistetaan ja sen tuottamaa tietoa hyödynnetään suoraan päätöksenteon pohjana, korostuu erityisesti tutkimustiedon luotettavuus ja avoimuus. Viime vuosina on nähty tilanteita, joissa keskeiset arviot ovat muuttuneet jälkikäteen merkittävästi. Tällaiset muutokset herättävät kysymyksiä siitä, miten arviot on alun perin laadittu ja kuinka hyvin ne ovat kestäneet tarkempaa tarkastelua. Erityisesti riistakantoihin liittyvissä arvioissa kentältä tuleva palaute on ollut toistuvasti ristiriidassa virallisten lukujen kanssa. Metsästäjien ja paikallisten toimijoiden havainnot viittaavat paikoin

suurempiin kantoihin kuin mitä tilastoissa esitetään. Kun näihin arvioihin perustuen tehdään rajoituksia ja linjauksia, vaikutukset kohdistuvat suoraan ihmisten arkeen, turvallisuuteen ja elinkeinoihin. Tämä asettaa korkeat vaatimukset tutkimuksen laadulle. Tarvitaan läpinäkyviä menetelmiä, parempaa vuoropuhelua kentän väen kanssa sekä kykyä reagoida nopeasti, jos arviot eivät vastaa todellisuutta. Lisäksi on syytä tarkastella, miten tutkimustyötä ohjataan, ja varmistaa, että se on aidosti riippumatonta ja tieteellisesti kestävää. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 203/2025 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.